

Asia: TEM/1033/03.01.01/2017

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle laiksi talous- ja velkaneuvonnasta

Kysymykset

Onko esitysluonnos mielestänne hyväksyttävissä?

Kyllä, tietyin muutoksin

Talous- ja velkaneuvonnan järjestäminen ja tuottaminen 2 §Kommenttinne tästä pykälästä

Kuluttajaliitto pitää esitystä uudeksi laiksi talous- ja velkaneuvonnasta kannatettavana tietyin huomioin. Talous- ja velkaneuvonnan siirtäminen oikeusaputoimistoille mahdollistaa talous- ja velkaneuvonnan yhtenäisen toteutumisen ja on järjestämistapana selkeä.

Palveluiden tuottamiseen tulee varata riittävät taloudelliset ja henkilöstöresurssit. Esitetty vähennys resursseihin aiheuttaa huolen palvelun laadun ja saavutettavuuden säilymisestä. Ylivelkaantuneiden määrä on ollut jatkuvassa kasvussa ja määrärahojen pieneneminen lisää riskiä muun muassa palvelun huonompaan saavutettavuuteen sekä jonotusaikojen pidentymiseen ja tätä kautta velkatilanteen syventymiseen.

Palveluverkoston tulee olla tarpeeksi kattava, jotta etäisyydet palvelun pariin pysyvät kohtuullisina. Alueellinen yhdenvertaisuus ja palvelun laatu- ja laadunäkökulmat tulee huomioida. Palvelujärjestelmän digitalisoituminen tuo mukanaan mahdollisuuksia sekä aikanaan auttaa palvelun saavutettavuuteen, mutta hyötyjen realisoitumista ei voida odottaa heti. Myös niiden kuluttajaryhmien pääsy palveluiden pariin on turvattava, jotka syystä tai toisesta eivät voi hyödyntää digitaalisia vaihtoehtoja. Talous- ja velkaneuvonta on luonteeltaan palvelua, joka ainakin osittain ja tiettyjen asiakasryhmien osalta vaatii jatkossakin henkilökohtaisia asiakastapaamisia.

Ostopalvelut 5 ja 6 §Kommenttinne näistä pykälistä

Yhdenvertaisen ja tasapuolisen palvelun turvaamiseksi on hyvä, että palvelua voidaan jatkossa ostaa esimerkiksi kunnilta tai muilta asiantuntevilta tahoilta, muun muassa alueellisesti kattavan verkoston takaamiseksi. Palvelun laatu ostopalvelusopimusten yhteydessä on turvattava. Palvelua hankittaessa

tulee välttää sellaisia palveluntarjoajia, jotka ovat aatteellisesti sitoutuneita (esim. poliittiset tai uskonnolliset yhteisöt) tai muut tahot, jotka ihmiset kokevat leimaaviksi (esim. mielenterveyspalvelut) – edellä mainittujen palveluntarjoajien kohdalla kynnys kääntyä tällaisen palveluntarjoajan puoleen velkaneuvontaa saadakseen on vielä normaaliakin korkeampi.

Siirtymäsäännökset 11 §Kommenttinne tästä pykälistä

Ei kommentoitavaa.

Muut mahdolliset kommenttinne esitysluonnoksesta.Pyydämme otsikoimaan kommentit pykälittäin, jos ne koskevat tiettyjä pykälää.

1§ Talous- ja velkaneuvonnan sisältö

Kuluttajaliitto pitää tärkeänä, että myös ennaltaehkäisevän talousneuvonnan rooli huomioidaan sisällön suunnittelussa ja toteutuksessa. Ennaltaehkäisevän talousneuvonnan sekä varhaisen puuttumisen tarve on selkeä ja on tärkeää, että toiminnan linjauksissa painopistettä vähitellen siirretään korjaavasta työstä yhä enemmän myös ennaltaehkäisevään työhön. Talousneuvonnan tarve tulee huomioida joko resurssiomalla velkaneuvonnan asiakastyöhön aikaa myös talousneuvonnalle tai muilla keinoin, kuten asiakkaalle päin selkeästi näyttäytyvänä ja koordinoituna sidosryhmäyhteistyönä. Alueellisia yhteistyömuotoja (mm. sosiaalitoimi, sosiaali- ja terveyspalvelut, kolmas sektori jne.) tulee aktiivisesti tukea, jotta asiakas saa apua kokonaistilanteeseensa eikä ainoastaan yhteen ongelmaan. Palvelujärjestelmän pirstaloituneisuus asiakkaan kannalta on haaste, johon tulee mahdollisuuksien mukaan vastata asiakaslähtöisin menetelmin ongelmien syventymisen ehkäisemiseksi.

3§ Neuvottelukunta

Kansallisen kokoavan ja koordinoivan elimen toiminta tulee myös jatkossa varmistaa. Taloudenhallinnan toimijoiden verkostoituminen on tärkeää, jotta ajantasainen tieto ja hyvät käytännöt siirtyvät eteenpäin yksittäiseltä toimijalta muiden tietoon. Taloudenhallinnan neuvottelukuntaan tulee nimetä laaja-alainen edustus sekä turvata riittävät toimintaresurssit.

Pessi Paula

Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry - Paula Pessi Kuluttajaekonomisti